Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Dan Sîrbu

Dosarul nr. 2ac-445/24
(2-22102272-02-2ac-26062024)

D E C I Z I E

23 septembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Constantin Roșca

Grefier Daniela Cucerenco

Examinând în ședința de judecată publică cererea de apel declarată de reprezentantul Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L., lichidatorul Balan Vladimir,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. în procedura falimentului împotriva Serviciul Fiscal de Stat și „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. cu privire la declararea nulității actului juridic,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 aprilie 2024, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. în procedura falimentului împotriva Serviciul Fiscal de Stat și „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. cu privire la declararea nulității actului juridic,-

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

1. Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. în procedura falimentului a înaintat în instanță cerere de chemare în judecată împotriva Serviciul Fiscal de Stat și „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. cu privire la declararea nulității actului juridic.
2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 decembrie 2018 a fost intentat procesul de insolvabilitate față de Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L., iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 7 mai 2019 s-a dispus intentarea procedurii de faliment față de debitor cu desemnarea în calitate de lichidator a administratorului autorizat Balan Vladimir.
3. În cadrul procesului de insolvabilitate al Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. a fost validată creanța administrată de Serviciul Fiscal de Stat ce constă din impozite datorate de reclamant la bugetul de stat în mărime de 79 596,24 lei, precum și penalități de întârziere în mărime de 21 395,48 lei.
4. În continuare, reclamanta a relatat că la 27 septembrie 2021, iar repetat la 4 octombrie 2021 și ulterior la 18 februarie 2022, prin intermediul serviciului poștal, în adresa lichidatorului al Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. au parvenit cererile „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L.

privind efectuarea modificărilor în tabelul definitiv de creanțe a debitorului Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L., prin care s-a solicitat înscrierea creditorului cesionar „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. în locul creditorului cedent Serviciul Fiscal de Stat, în tabelul definitiv al creanțelor Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. cu introducerea „MIGAS GRUP IMOBIL” în locul Serviciului Fiscal de Stat la creanțe chirografare de rangul III - 79 596,24 lei, creanțe chirografare de rangul VI - 21 395,48 lei.

5. În motivarea cererii depuse, „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. a indicat că în temeiul Contractului de cesiune a creanței nr. 22 din 22 iulie 2021, încheiat între cedentul Serviciul Fiscal de Stat și cesionarul „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L., cedentul a cedat, iar cesionarul a primit dreptul de a cere de la debitorul Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. , creanța validată în cadrul procedurii de insolvabilitate intentată și inclusă în tabelul definitiv de creanțe, în mărime totală de 100 991,72 lei.
6. Lichidatorul Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. a considerat că contractul de cesiune a creanței nr. 22 din 22 iulie 2021 ca fiind ilegal și necesar de a fi anulat din următoarele considerente.
7. Reclamanta a precizat că, reieșind din prevederile art. 44 din Legea insolvabilității, cesionarul solicită, în termen de 5 zile de la cesiune, ca administratorul insolvabilității să documenteze subrogarea în drepturi. În cazul de față, „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. nu s-a încadrat în termenul legal de 5 zile, pentru solicitarea documentării subrogării, or, după cum rezultă din cererile depuse și probele anexate la cerere, cesionarul pretinde că a încheiat Contractul de cesiune a creanței nr. 22 încă la 22 iulie 2021, iar cererea privind efectuarea modificărilor în tabelul definitiv de creanțe a debitorului Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. a fost depusă în adresa lichidatorului doar la 27 septembrie 2021, adică doar peste 2 luni de la încheierea contractului.
8. În susținerea argumentului reclamanta a făcut referire la prevederile art. 409 alin. (1), (5) și (6) Cod civil și a conchis că contractul de cesiune a creanței nr. 22 din 22 iulie 2021 și-a pierdut efectele juridice și este ineficient.
9. Reclamanta a menționat că din conținutul contractului din 22 iulie 2021 nu rezultă-care este scopul încheierii lui între „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. și Serviciul Fiscal de Stat, ori ca efect al cesiunii are loc doar schimbarea creditorului, prin achitarea de către Cesionar către Cedent a creanței pretinse ulterior înapoi de la Debitor.
10. La caz, reclamanta a afirmat că, ținând cont de aflarea debitorului în incapacitate de plată și imposibilitatea achitării datoriilor față de creditori, este absolut nejustificată încheierea contractului de cesiune a creanței deținute împotriva debitorului, cu achitarea integrală a acesteia la momentul cesiunii și pretinderea ulterioară într-un termen nedeterminat a recuperării aceleiași creanțe.
11. În continuare, reclamanta a menționat că conform contractului de cesiune din 22 iulie 2021 sunt determinate 2 părți ale contractului, și anume: cedentul – Serviciul Fiscal de Stat, și cesionarul – „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. și o terță persoană – debitorul Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. , dar care nu este parte la contract.
12. În condițiile date, a conchis că în lipsa semnăturii sau acordului Debitorului – Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. și un scop bine determinat, contractul de cesiune a creanței nr. 22 din 22 iulie 2021 este ineficient.
13. Reclamanta a mai relatat că impozitele, amenzile și penalitățile calculate conform Codului Fiscal sunt plăți obligatorii care urmează a fi achitate în exclusivitate la bugetul de stat, dar nu în alte direcții sau în favoarea unor persoane fizice sau juridice. La rândul său, obligația

de achitare a impozitelor la bugetul de stat aparține exclusiv persoanei stabilite de lege sau persoanei determinate de Codul Fiscul ca fiind subiect impozabil pe un anumit impozit concret și dispunând de facilități concrete stabilite de lege.

14. Astfel, reieșind din prevederile Codului Fiscal, impozitele sunt plăți obligatorii și personale ale subiectului impozabil, iar achitarea lor se efectuează direct în bugetul de stat fără a fi posibilă achitarea lor prin intermediari sau fără ca astfel de plăți, obligații, creanțe să poată fi cesionate către terțe persoane în acest sens Codul Fiscal stabilește imperativ cine este plătitorul sau subiectul impozabil pe diferite categorii de impozitezi unde urmează a fi achitate aceste plăți. Dezafectarea sau schimbarea modalității de achitare a impozitelor poate avea loc doar prin lege și nu în temeiul unui contract de cesiune a creanței, ori Serviciul Fiscal de Stat nu este împuternicit conform legii cu dreptul de a dispune de creanțele bugetului de stat, de a decide unipersonal modalitatea de achitare a lor sau schimbarea subiectului impozabil, dar dispune doar de împuternicirea de a administra impozitele, a le încasa silit în strictă conformitate cu procedura și modalitățile stabilite de Codul fiscal.
15. Reclamanta a precizat că, reieșind din natura creanței pretinsă ca fiind cesionată, creanțele bugetului de stat, administrate sub aspectul evidenței si urmăririi silite de către Serviciul Fiscal de Stat, au ca temei de apariție Codul fiscal. Astfel, plățile la bugetul de stat sunt personale și legale nemijlocit de persoana plătitorului și de persoana creditorului. Drept urmare aceste plăți sunt incesibile, iar Contractul de cesiune a creanței nr. 22 din 22 iulie 2021 este lovit de nulitate absolută.
16. Reclamanta Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. a afirmat că Serviciul Fiscal de Stat nu este titularul creanței sub formă de impozite la bugetul de stat, dar este un administrator al veniturilor la bugetul de stat, care acționează în strictă conformitate și în limita împuternicirilor acordate prin lege. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat nu este deținătorul creanței și nu este împuternicită prin lege de a cesiona creanțele bugetului de stat către terțe persoane, după cum nici de a negocia condițiile cesiunii date s-au de a-și asuma riscurile și consecințele cesiunii.
17. Reieșind din prevederile art. 824 Cod civil, cesiunea creanțelor deținute de bugetul de stat poate avea loc doar în baza legii, dar nu a unui contract bilateral între Serviciul Fiscal de Stat și orice altă persoană juridică, ori temei de apariție a creanței față de bugetul de stat este Codul fiscal, dar nu un contract de livrare de mărfuri și/sau servicii.
18. În condițiile sus indicate lichidatorul Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. a considerat că Contractul de cesiune a creanței din 22 iulie 2021 este lovit de nulitate absolută, având ca obiect o creanță incesibilă și fiind încheiat de o persoană ce nu are competența de a încheia un astfel de contract sau care nu este deținător al creanței pretinsă a fi cesionată.
19. În drept, întemeindu-și acțiunea pe prevederile art. 328, 334, 357 Cod civil, Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. a solicitat declararea nulității contractului de cesiune a creanței din 22 iulie 2021 nr. 22 încheiat de „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. și Serviciului Fiscal de Stat.
20. Potrivit poziției pârâtului Serviciul Fiscal de Stat expuse în referința din 16 noiembrie 2022, acțiunea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată. Pârâtul a menționat că în ședința de validare a creanțelor, instanța de insolvabilitate a validat în totalitate creanța fiscala înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, fapt confirmat în tabelul definitiv al creanțelor. La 22 iulie 2021 între Serviciul Fiscal de Stat, în calitate de Cedent și „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. în calitate de Cesionar a fost încheiat contractul de cesiune a creanței nr. 22, prin care ultima a

preluat cu titlu oneros drepturile de creanță în sumă de 100 991,72 lei, creanță validată în cadrul procesului de insolvabilitate a debitorului Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L.

21. Potrivit pct. 3.1. din contract, pentru transmiterea creanței cesionate a debitorului „Cesionarul” achită anticipat „Cedentului” suma de 100 991,72 lei, iar pct. 4.1. din contra prevede în mod exhaustiv că, după achitarea sumei indicate la pct. 3.1. a prezentului contract, „Cesionarul” obține toate drepturile și obligațiile „Cedentului” față de patrimoniul Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. în sumă de 100 991.72 lei.
22. Totodată, pârâtul Serviciul Fiscal de Stat a precizat că părțile contractante și-au executat în totalitate obligațiile asumate conform clauzelor contractuale. Astfel, având în vedere că cesiunea creanței este cu titlu oneros, cesionarul „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. a efectuat achitări după cum urmează: la cod ECO 111110 suma de 53 659,30 lei, inclusiv plăți de bază în mărime de 45 418,51 lei și penalități în mărime de 8 240,79 lei; la cod ECO 122100 suma de 51 726,05 lei, inclusiv plata de bază în mărime de 38 571,36 lei și penalitatea în mărim de 13 154,69 lei.
23. Prin urmare, în contextul celor enunțate mai sus, pârâtul a constatat cu certitudine că raporturile juridice născute între Serviciul Fiscal de Stat și „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. la încheierea actului juridic sunt reale și în consecință au produs efecte juridice.
24. Referitor la alegațiile lichidatorului în ce privește omiterea termenului de solicitare a subrogării de către cesionar, pârâtul a indicat că la 26 iulie 2021, în termenul stabilit de norma legală „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. a expediat în adresa lichidatorului Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L., Balan Vladimir, cererea de înlocuire/subrogare a părții în proces, pentru documentare, recepționată de către ultimul la 5 august 2021.
25. Ulterior, la 6 august 2021, „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. a expediat în adresa lichidatorului o notificare de subrogare, recepționată de către ultimul la 13 august 2021.
26. Mai mult ca atât, la 17 august 2021, „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. a expediat lichidatorului, prin intermediul poștei electronice, cererea privind informarea despre modificările operate în cadrul tabelului definitiv ai creanțelor a debitorului insolvabil, care a rămas fără răspuns.
27. Prin urmare, lichidatorul avea obligația, fără întârziere, să înscrie creditorul cesionar în tabelul definitiv al creanțelor în termen de 5 zile de la primirea solicitării și să informeze instanța de insolvabilitate.
28. Referitor la argumentul reclamantului precum că Serviciul Fiscal de Stat ne era în drept să cesioneze creanța bugetară, pârâtul a precizat că procedura de cesiune a creanțelor bugetare se aplică debitorilor aflați în procedură de insolvabilitate conform prevederilor Legii insolvabilității nr. 149/2012, iar cadrul legal pertinent nu instituie norme prohibitive în privința cesiunii creanțelor bugetare față de debitorii aflați în procedura de insolvabilitate, și respectiv, reprezintă un drept care se realizează în limitele principiilor enunțate.
29. Astfel, în cumulul celor expuse, acțiunile Serviciul Fiscal de Stat ai fost îndreptate în scopul stingerii obligației fiscale a debitorului Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. față de Bugetul Public Național și sunt întemeiate și legale.
30. Prin cererea din 6 martie 2023, reclamanta Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. a solicitat, în cazul constatării lipsei temeiurilor de nulitate a contractului de cesiune a creanței din 22 iulie 2021 nr. 22 încheiat de „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. și Serviciului Fiscal de Stat, constatarea ineficienței contractului de cesiune a creanței din 22 iulie 2021 nr. 22 încheiat de „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. și Serviciului Fiscal de Stat.

Poziția instanței de fond:

31. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 aprilie 2024 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. în procedura falimentului împotriva Serviciul Fiscal de Stat și „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. cu privire la declararea nulității actului juridic.
32. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că cadrul legal pertinent, nu instituie norme prohibitive în privința cesiunii creanțelor bugetare față de debitorii aflați în procedura de insolvabilitate, iar în aceste circumstanțe este neîntemeiat argumentul reclamantului precum că contractul are ca obiect o creanță incesibilă și a fost încheiat de o persoană ce nu este împuternicită de a încheia un astfel de contract.
33. În concluzie, a precizat că urmare a validării creanței Serviciului Fiscal de Stat față de debitor s-a confirmat existența obligației de plată a sumei de 79 596,24 lei și sumei de 21 395,48 lei, aceasta fiind o obligație/creanță pecuniară și este absolut cesibilă.
34. Cu referire la pretenția reclamantei privind constatarea ineficienței contractului de cesiune a creanței din 22 iulie 2021 nr. 22 instanța a reținut că părțile contractante și-au executat în totalitate obligațiile asumate conform clauzelor contractuale. Astfel, având în vedere că, cesiunea creanței este cu titlu oneros, cesionarul a efectuat achitări după cum urmează: în baza ordinului de plată nr. 862 din 7 mai 2021 a transferat suma de 53 659,30 lei, în baza ordinului de plată nr. 863 din 7 mai 2021 a transferat suma de 51 726,05 lei. Prin urmare, raporturile juridice născute între Serviciul Fiscal de Stat și „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. la încheierea actului juridic sunt reale și în consecință au produs efecte juridice.
35. Cu referire la argumentul reclamantei precum că „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. nu s-a încadrat în termenul legal de 5 zile, pentru solicitarea documentării subrogări și aceasta ar constitui un temei de declarare a ineficienți contractului, instanța de judecată a stabilit că în cazul în care termenul de 5 zile nu este respectat, aceasta nu atrage constatarea ineficienței contractul, ci survin alte consecințe prevăzute de Legea insolvabilității, ceea ce impune concluzia de a respinge prezentul argument al reclamantei ca fiind neîntemeiat.

Solicitarea apelantului:

36. Invocând netemeinicia hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 aprilie 2024, reprezentantul Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L., lichidatorul Balan Vladimir a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărârii menționate, cu adoptarea unei hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată împotriva Serviciul Fiscal de Stat și „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. cu privire la declararea nulității actului juridic, iar în cazul constatării lipsei temeiurilor de nulitate, constatarea ineficienței contractului, să fie admisă integral.

Argumentele părților:

37. În motivarea apelului, reprezentantul Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L., lichidatorul Balan Vladimir a indicat că instanța de fond a interpretat eronat prevederile legale relevante speței.
38. În acest sens a reiterat în detaliu circumstanțele de fapt și de drept invocate în acțiune.
39. Prin referința la cererea de apel, reprezentantul intimatului, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat respingerea apelului, invocând în detaliu poziția expusă prin referința la cererea de chemare în judecată.
40. În ședința judiciară în instanța de apel reprezentantul apelantului Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L., lichidatorul Balan Vladimir, legal citat despre locul, data și ora acesteia, nu

s-a prezentat, nu a comunicat motivele neprezentării și nu a solicitat examinarea apelului în lipsa sa. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa apelantului.

41. În ședința judiciară în instanța de apel reprezentanții intimaților Serviciul Fiscal de Stat și „MIDAS GRUP IMOBIL" S.R.L., fiind legal citați despre locul, data și ora acesteia, nu s-au prezentat, nu au comunicat motivele neprezentării și nu au solicitat examinarea apelului în lipsa lor. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel:

42. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.
43. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *"instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces".*
44. Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă "*instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe".*
45. Conform art. 117 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă "*probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților".*
46. În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă *"fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele, pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel".*
47. În temeiul art. 121 Cod de procedură civilă *"instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului".*
48. Art. 122 alin. (1) Cod de procedură civil stabilește că *"circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante".*
49. În acord cu 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă "*faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept*

comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi persoane."

50. Conform art. 130 alin. (1)-(4) Cod de procedură civilă *"instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele".*
51. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
52. Colegiul civil reţine că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
53. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
54. Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).
55. Probatoriul administrat în speță atestă că prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, dosar 2i-1716/18, din 21 decembrie 2018, s-a intentat procesul de insolvabilitate față de debitorul "TREVCONS GRUP" S.R.L. și s-a desemnat în calitate de administrator al insolvabilității administratorul autorizat, Balan Vladimir.
56. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, dosar nr. 2i-1716/18, din 7 mai 2019 s-a dispus trecerea în procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului "TREVCONS GRUP" S.R.L. și distribuirii produsului rezultat și s-a desemnat în funcția de lichidator Balan Vladimir.
57. Potrivit tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului "TREVCONS GRUP" S.R.L., actualizat la situația din 5 august 2021, a fost validată creanța chirografară de rangul III (obligații de plată la bugetul public național), în mărime de 79 596,24 lei și creanța chirografară de rangul VI (rang inferior) în mărime de 21 395,48 lei, pentru pârâtul Serviciul Fiscal de Stat.
58. La 22 iulie 2021, Serviciul Fiscal de Stat, în calitate de "cedent" a încheiat cu „MIDAS GRUP IMOBIL" S.R.L., în calitate de "cesionar", contractul de cesiune a creanței nr. 22, în

baza căruia cedentul a cesionat, iar cesionarul a preluat cu titlu oneros drepturile de creanță în sumă de 100 991,72 lei, mărimea totală a creanței, validată pe dosarul de insolvabilitate al debitorului ”TREVCONS GRUP” S.R.L.

59. „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. a înaintat pe numele administratorului autorizat Balan Vladimir cereri, prin care a solicitat, în calitate de creditor cesionar înscrierea sa, nu mai târziu de 5 zile de la recepționarea solicitării, în locul creditorului cedent Serviciului Fiscal de Stat, în tabelul definitiv al creanțelor ”TREVCONS GRUP” S.R.L., în legătură cu subrogarea în drepturi în cadrul procedurii de insolvabilitate.
60. Prin decizia nr. 4-10/1/2021 din 4 octombrie 2021, lichidatorul ”TREVCONS GRUP” S.R.L., Balan Vladimir, a respins cererile depuse de „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. privind efectuarea modificărilor în tabelul definitiv de creanțe a debitorului ”TREVCONS GRUP” S.R.L., ca fiind neîntemeiate, unul din motivele de respingere a cererii fiind invocat faptul că „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. nu s-a încadrat în termenul legal de 5 zile, pentru solicitarea documentării subrogării.
61. Ulterior, invocând că prin contractul de cesiune a creanței nr. 22 din 22 iulie 2021 au fost cesionate creanțe incesibile, acesta este nul, iar pe motiv că Serviciul Fiscal de Stat nu este persoana împuternicită de a cesiona creanțele bugetului de stat, că contractul este simulat, că nu este semnat de debitorul ”TREVCONS GRUP” S.R.L. și că „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. nu s-a încadrat în termenul de 5 zile pentru solicitarea documentării subrogării, contractul menționat este ineficient.
62. Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță a respins acțiunea reprezentantului Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L., lichidatorului Balan Vladimir.
63. Analizând hotărârea primei instanțe prin prisma criticilor formulate în apel, precum și a probatoriului administrat în cauză, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru constată că instanța de fond a determinat în mod just raportul juridic dedus judecății, a stabilit și elucidat pe deplin circumstanțele relevante soluționării cauzei și a dat probelor o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele.
64. În contextul pretențiilor deduse judecării, instanţa de apel reţine că în temeiul art. 143 alin.(8) Legii insolvabilității *”consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanţelor are efectul unei hotărîri judecătoreşti definitive şi irevocabile pentru toate creanţele validate, conform valorii şi rangului lor, precum şi pentru debitor, administrator/lichidator şi pentru toţi creditorii chirografari şi creditorii garantaţi”.*
65. Potrivit art. 327 alin. (1) Cod civil ”*Actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută).*”
66. Articolul 328 alin. (1), (2) din Codul civil reglementează că ”*Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acțiune, cît și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părțile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora*.”
67. În conținutul art. 334 din același cod este prevăzut că ”*actul juridic sau clauza care contravin vădit ordinii publice sau bunelor moravuri sînt nule. Actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziții legale imperative sînt nule sau anulabile dacă această sancțiune este prevăzută expres de dispoziția legală încălcată (nulitatea expresă). Actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziții legale imperative ce nu prevede expres sancțiunea*

nulității sînt nule sau anulabile dacă această sancțiune trebuie aplicată pentru ca scopul dispoziției legale încălcate să fie atins (nulitatea virtuală). Dispozițiile prezentului articol se aplică în măsura în care dispoziția legală încălcată nu stabilește o altă consecință a încălcării sale decît nulitatea actului juridic sau a clauzei. Încălcarea dispoziției imperative a actului normativ subordonat legii poate fi invocată ca temei de nulitate a actului juridic doar în măsura în care dispoziția respectivă întrunește cerințele art. 1 alin. (2) și ale art. 4."

68. Potrivit art. 357 Cod civil "*Dacă, conform legii, actul juridic, fără a fi nul sau anulabil, nu produce, total sau parțial, efectele sale juridice, el este, în această parte, ineficient. Actul juridic devine eficient de îndată ce este înlăturat temeiul de ineficiență. Ineficiența actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acțiune, cît și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o invoce din oficiu după ce a ascultat participanții la proces. Atît acțiunea în constatarea ineficienței actului juridic, cît și excepția prin care se invocă ineficiența sînt imprescriptibile dacă legea nu prevede altfel. Cu toate acestea, se prescriu extinctiv în termen de 10 ani acțiunile privind aplicarea efectelor ineficienței actului juridic, indiferent dacă sînt introduse împreună cu acțiunea în constatare a ineficienței sau după admiterea acestei acțiuni*."
69. În textul art. 358 este consacrat că "*Nimeni nu poate transmite sau constitui mai multe drepturi decît are el însuși. Dacă, nici la data încheierii actului juridic de dispoziție și nici la data cînd trebuie să se transmită sau să se constituie dreptul de care se dispune prin act, transmițătorul nu este titularul acelui drept și nici nu are împuterniciri de a dispune, actul juridic este valabil, dar nu produce efectul juridic de transmitere sau, după caz, de constituire a dreptului în folosul dobînditorului decît în condițiile alin. (3) și (4). Transmițătorul este obligat să înlăture ineficiența și să asigure efectul juridic al transmiterii sau, după caz, al constituirii dreptului respectiv de către titularul său în folosul dobînditorului (obligație de a da). Obligația de a da a transmițătorului se consideră executată prin dobîndirea de către acesta a dreptului***,*** *prin ratificarea actului juridic de către titular, precum și prin orice alt mijloc, direct ori indirect, care transmite ori, după caz, constituie dreptul în folosul dobînditorului. Dacă din lege sau din voința părților nu rezultă contrariul, dreptul de care s-a dispus se transmite sau se constituie de plin drept în folosul dobînditorului din momentul dobîndirii dreptului de către transmițător sau, după caz, al ratificării actului juridic de dispoziție de către titular. Dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și în cazul încheierii unui act juridic de dispoziție a bunului comun de către un coproprietar fără consimțămîntul celorlalți coproprietari, precum și în alte cazuri cînd transmițătorul nu este unicul titular al dreptului de care se dispune prin act*"
70. Conform art. 823 alin. (1), (2) (3) din Codul civil "*O creanţă transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanţă, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior. Cesiunea creanţei nu poate aduce atingere drepturilor debitorului şi nici nu poate face obligaţia acestuia mai oneroasă. Cedentul este obligat să remită cesionarului actele aferente creanţei şi să-i pună la dispoziţie informaţia necesară realizării ei*."
71. Din conținutul art. 823 alin. (4) și alin. (5) din Codul civil rezultă că "*Sînt incesibile, sub sancțiunea nulității absolute, creanțele privitoare la încasarea pensiei alimentare și la repararea prejudiciului cauzat vieţii şi sănătăţii persoanei, precum şi la alte drepturi legate de persoana creditorului. Creanța este incesibilă, sub sancțiunea nulității absolute, dacă, în*

virtutea naturii prestației sau relației între debitor și creditor, debitorul nu poate fi ținut în mod rezonabil să o satisfacă decît în folosul acestui creditor. Această regulă nu se aplică dacă debitorul și-a dat consimțământul la cesiune."

72. Potrivit art. 826 alin. (1) Cod civil "*Titularul unei creanțe o poate transmite unui terț fără consimțământul debitorului dacă legea nu prevede altfel*."
73. Totodată potrivit art. 1089 Cod civil "*Simulația unui contract poate fi absolută sau relativă. Simulația este absolută atunci cînd părțile încheie contractul fără intenția de a produce efecte juridice. Simulația este relativă atunci cînd părțile încheie contractul cu intenția ca el aparent să producă efecte juridice diferite de efectele dorite cu adevărat de către părți (contract secret)*."
74. Din conținutul art. 1090 Cod civil reiese că "*Contractul simulat nu produce efecte între părți. Contractul secret produce efecte numai între părți și, dacă din natura contractului ori din stipulația părților nu rezultă contrariul, între succesorii lor universali sau cu titlu universal. Cu toate acestea, contractul secret nu produce efecte nici între părți dacă nu îndeplinește condițiile cerute de lege pentru încheierea sa valabilă*."
75. Din articolul 1091 Cod civil, rezultă că "*Contractul secret nu poate fi invocat de părți, de către succesorii lor universali, cu titlu universal sau cu titlu particular și nici de către creditorii înstrăinătorului aparent împotriva terților care, întemeindu-se cu bună-credință pe contractul aparent, au dobîndit drepturi de la dobînditorul aparent. Terții pot invoca împotriva părților existența contractului secret dacă acesta le vatămă drepturile*."
76. Sub auspiciile normei de la art. 1093 reiese că, "*Dovada simulației poate fi făcută de terți sau de creditori cu orice mijloc de probă. Partea care a săvîrșit simulația o poate dovedi prin proba cu martori doar cînd pretinde că simulația are caracter ilicit*."
77. Așadar, Colegiul civil observă că lichidatorul "TREVCONS GRUP" S.R.L., administratorul autorizat Balan Vladimir a invocat simultan nulitatea și, în subsidiar, ineficiența contractului de cesiune a creanței nr. 22 din 22 iulie 2021 și, deși a delimitat distinct motivele de nulitate și cele de ineficiență, poziția sa apare ca lipsită de rigoare juridică, or, actul juridic nu poate fi concomitent lipsit de valabilitate și, în același timp, valabil dar ineficient, aceste instituții având naturi și consecințe juridice diferite.
78. Chiar și astfel, examinând în mod separat argumentele invocate, Colegiul, recunoaște ca fiind corectă motivarea efectuată de către instanța de fond cu privire la faptul că nici motivele de nulitate și nici cele de ineficiență nu se justifică în drept, iar pentru a nu admite repetări inutile, instanța de apel le va însuși.
79. Suplimentar, Colegiul civil reține că, potrivit art. 129 și art. 131 din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este autoritatea abilitată cu administrarea fiscală, atribuțiile acesteia incluzând evidența obligațiilor fiscale, controlul fiscal, urmărirea și încasarea creanțelor bugetare. În exercitarea acestor competențe legale, Serviciul Fiscal de Stat acționează în numele statului ca titular al raportului juridic fiscal sub aspectul administrării și valorificării creanțelor.
80. Faptul că veniturile fiscale se fac venit la bugetul public nu echivalează cu lipsa calității Serviciului Fiscal de Stat de a gestiona și valorifica creanța fiscală. Dimpotrivă, legea conferă expres acestei autorități prerogativa de a întreprinde toate măsurile legale necesare pentru asigurarea executării obligațiilor fiscale, inclusiv prin acte juridice permise de lege.
81. Prin urmare, teza reclamantei/apelante potrivit căreia Serviciul Fiscal de Stat ar avea doar un rol tehnic de încasare, fără posibilitatea de a dispune juridic asupra creanței fiscale, nu poate fi reținută, fiind contrară cadrului normativ fiscal.

82. De asemenea, odată ce creanța Serviciului Fiscal de Stat a fost validată prin tabelul definitiv de creanțe, în baza art. 143 alin. (8) din Legea insolvabilității, aceasta nu mai are natura juridică a unei simple pretenții sau a unei datorii bugetare supuse colectării administrative, ci a dobândit natura unui drept patrimonial cert, lichid și exigibil, consacrat cu autoritatea de lucru judecat.
83. Această validare confirmă în mod irevocabil faptul că Serviciul Fiscal de Stat este creditor al debitorului insolvabil ”TREVCONS GRUP” S.R.L. pentru suma determinată și cu rangul stabilit, iar creanță validată devine susceptibilă de circulație civilă, putând fi transmisă prin cesiune.
84. A susține contrariul însemnă negarea efectului art. 143 alin. (8) Legii insolvabilității și golirea de conținut a instituției validării creanțelor. În lipsa unei interdicții exprese de cesiune pentru astfel de creanțe, Serviciul Fiscal de Stat ar fi lipsită de capacitatea de a dispune de un drept patrimonial recunoscut printr-o hotărâre judecătorească definitivă.
85. Astfel, Colegiul civil atestă că poziția apelantului cu privire la titularul creanței se bazează pe o confuzie între competențele administrative de colectare și gestionare și calitatea de creditor în cadrul procedurii de insolvabilitate.
86. Cu privire la susținerea reclamantului/apelant că contractul de cesiune nr. 22 ar fi lovit de nulitate absolută pe motiv că obiectul său – creanța fiscală administrată de Serviciul Fiscal de Stat – ar fi, prin natura sa, incesibilă și transmisibilă exclusiv prin lege, Colegiul civil reține caracterul neîntemeiat al acestei teze.
87. Or, potrivit regulii generale din dreptul civil, orice creanță patrimonială este cesionabilă, cu excepția cazurilor în care legea prevede expres contrariul sau natura dreptului este strict personală. Excepțiile de la principiul cesiunii sunt de strictă interpretare.
88. În speță, creanțele bugetar-fiscale nu sunt calificate de lege, în mod expres, ca fiind incesibile. Mai mult, odată validate în tabelul definitiv al creanțelor în procedura de insolvabilitate, acestea dobândesc caracterul unor drepturi patrimoniale certe, lichide și exigibile, supuse, în lipsa unei interdicții legale exprese, regimului juridic general al cesiunii de creanță.
89. Prin urmare, simplul fapt că obligația fiscală își are izvorul în lege nu este suficient pentru a conferi creanței caracter incesibil.
90. Totodată, creanța fiscală administrată de Serviciul Fiscal de Stat își are izvorul în lege, însă această împrejurare nu afectează, prin ea însăși, caracterul cesionabil al dreptului de creanță. Pentru validitatea cesiunii este necesar ca aceasta să respecte condițiile generale prevăzute de Codul civil, inclusiv forma scrisă, cerință care, în speță, a fost respectată prin încheierea contractului nr. 22.
91. Colegiul civil constată că apelantul interpretează eronat art. 824 Cod civil și legislația specială. Faptul că o creanță își are temeiul în lege nu implică, în absența unei interdicții exprese, că transmiterea acesteia ar putea avea loc exclusiv printr-un act normativ. Codul civil reglementează, ca drept comun, mecanismul cesiunii de creanță, iar eventualele limitări ale cesionabilității trebuie să fie prevăzute clar și neechivoc de lege. Or, nici Codul fiscal și nici Legea insolvabilității nu instituie o interdicție expresă privind cesiunea creanțelor fiscale validate în procedura de insolvabilitate.
92. În continuare, Colegiul civil observă că prin invocarea ”*neîncadrării în termenul de 5 zile”* și, ca consecință a ”*ineficienței”* apelantul admite o confuzie între cesiune și subrogație. Cesiunea nu este condiționată de vreun „document al subrogării”. Mai mult, lipsa încadrării în termen nu are sancțiunea ineficienței actului, în absența unui text legal expres.

93. În același timp, cesiunea de creanță este, prin natura sa, un contract bilateral (cedent–cesionar). Consimțământul debitorului cedat nu este cerut de lege, iar referirea la Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. nu schimbă regimul legal dacă „*părțile*” în contract sunt definite ca cedent și cesionar.
94. Astfel, mențiunea apelantului despre debitor rămâne speculativă, or, chiar dacă părțile ar fi dorit un instrument tripartit, lipsa semnăturii debitorului, cel mult, ar amâna efectul convențional dorit dacă s-ar institui vreo condiție suspensivă, situație ce nu se atestă la caz.
95. Colegiul civil consideră irelevant pentru ineficiența actului juridic invocarea reclamantului/apelantului a lipsei de scop economic a cesiunii, or, valabilitatea cesiunii nu depinde de oportunitatea economică sau raționalitatea riscului. În speță, cauza contractului este licită**,** iar riscul de nerecuperare este asumat de cesionarul „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L.
96. De altfel, nici invocarea *unui pretins scop de protecție a finanțelor publice nu poate fi reținută.* Protecția finanțelor publice este asigurată prin mecanismele prevăzute de Legea insolvabilității (validarea creanțelor, rangul lor, distribuirea masei pasive), iar nu prin interzicerea, fără temei legal, a cesiunilor. Cesiunea nu modifică obligația debitorului și nici rangul creanței în masa pasivă, ci doar schimbă identitatea creditorului.
97. In această ordine de idei, Colegiul civil concluzionează că prima instanță corect a constatat că în situația din speță nu se întrunește nici un temei de nulitate absolută și nici un temei de ineficiență a contractului de cesiune a creanței nr. 22 din 22 iulie 2021.
98. De altfel, apelantul nici nu a motivat apelul prin indicarea criticilor actului judecătoresc, limitându-se la a reitera circumstanțele de fapt și de drept din acțiune.
99. Colegiul civil notează că simpla reiterare a circumstanțelor expuse în fața instanței de fond nu poate fundamenta casarea hotărârii, întrucât instanța de apel nu este chemată să reexamineze cauza *ab initio,* ci să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma criticilor invocate în apel.
100. Prin urmare, atitudinea procesuală a apelantului denotă mai curând o nemulțumire subiectivă față de soluția primei instanțe, iar nu identificarea unor vicii juridice care ar atrage admiterea apelului. O asemenea conduită nu poate fundamenta schimbarea soluției pronunțate în primă instanță.
101. Acest fapt denotă caracterul declarativ al apelului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului apelantului cu soluția dată de instanța de judecată.
102. Față de cele ce preced și, având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menține hotărârea primei instanțe.
103. În conformitate cu art. 385 lit. a), art. 389-390, art. 394 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de reprezentantul Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L., lichidatorul Balan Vladimir.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 aprilie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.C.S. ”TREVCONS GRUP” S.R.L. în

procedura falimentului împotriva Serviciul Fiscal de Stat și „MIDAS GRUP IMOBIL” S.R.L. cu privire la declararea nulității actului juridic.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecători Roman Pascari

Constantin Roșca